

Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет

**СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ
ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН
У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ**

*Матеріали
XIII Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції*

(м. Харків, 25 листопада 2020 року)

Харків
ХНМУ
2020

ФІЗИКА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Переваги та проблеми диджиталізації освітнього процесу

Зайцева О.В., Бондаренко М.А., Мещерякова О.П., Морозова О.М.,

Гузе С.К.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Сучасна тенденція диджиталізації освіти прийшла слідом за інформатизацією та комп'ютеризацією як новий тренд світового суспільного розвитку, що ґрунтується на цифровому представленні інформації на відміну від аналогових форматів. Диджиталізація дозволяє легко транспортувати зміст повідомлення по мобільних каналах електронної комунікації. Розвиток нових інформаційних та комунікаційних технологій породжує системні зміни в усіх сферах суспільного життя, зокрема в сфері освіти. Надзвичайні обставини, спричинені пандемією коронавірусу, підштовхнули нашу освіту здійснити перехід до on-line навчання. Початок цього переходу у минулому навчальному році був успішним та показав певний позитивний досвід проведення занять у дистанційному форматі. Наразі в університеті успішно використовується цей метод навчання. Окремим питанням в рамках тенденції диджиталізації освіти виступає реалізація дистанційного навчання на нових засадах і з новими можливостями цифрових технологій. Однією з головних переваг використання цифрових технологій в процесі навчання є те, що викладач контролює не лише прикладну ефективність навчання, але й також швидкість засвоєння студентами матеріалу, кількість часу, що було затрачено на вирішення поставленої задачі, рівень розуміння нової інформації тощо, тоді як традиційні методи навчального контролю використовують тільки загальні оцінки параметрів, наприклад, на основі підсумкових результатів. Явною перевагою для студентів, що навчаються за сучасними цифровими технологіями, є можливість працювати над вирішенням будь-якої задачі у групі, обмінюватися думками та ідеями, що дозволяє розвивати необхідні комунікаційні якості роботи в команді.

Думаємо, що вказані вищі тенденції цифрової та он-лайн освіти вимагають свого організаційного оформлення, що наразі вже успішно здійснюється в нашому університеті. Фактично проведена цифрова трансформація самого освітнього процесу, включаючи проведення прийому абітурієнтів на навчання за новими програмами вищої освіти та подальше навчання студентів в on-line режимі. Достатньо продуктивним підходом до вирішення проблеми подачі інформації студентам виявилася заміна стандартного набору аудиторних лекцій на on-line продукти в синхронному та асинхронному режимі. Але, отримавши вже певний довід роботи зі студентами в онлайн-режимі, вважаємо, що диджитал-технології не можуть витіснити традиційні освітні методики, а можуть тільки їх доповнювати, тим більше в медичному університеті. Тобто мова йде про нові концепції «змішаного навчання» (розуміється поєднання онлайн, традиційного та самостійного навчання). Певна періодичність використання інформаційних методів дозволить підсилити ефективність нашої навчально-методичної роботи, головною задачею якої виступає не тільки передача знань та практичних навичок, а й розвиток їх когнітивних здібностей та гнучкості розуму.

Враховуючи перевагу позитивних моментів диджиталізації освіти, слід, однак, відмітити ряд проблем, що перешкоджають успішності реалізації даного процесу. Важливими факторами тут виступають відсутність якісних технічних засобів комунікації; on-line викладання не дає можливості надбання студентами практичних навичок та вмінь, провокує їх до академічного плагіату, зниження креативності мислення та інтелектуальний колапс. До того ж при реальному спілкуванні зі студентами, окрім професійної підготовки, викладач пропагує фундаментальні моральні цінності, висвітлює їх сенс та плодоносну значущість як в професійній діяльності, так і в гармонізації життя в цілому. Наразі, враховуючи переваги та проблеми диджиталізації та маючи за мету збереження та покращення якості освіти в університеті, кафедра медичної та біологічної фізики і медичної інформатики активно працює у цьому напрямку.